บทความวิจัย

การประยุกต์รูปแบบการให้ข้อมูล การสร้างแรงจูงใจ และการฝึกทักษะในการป้องกัน การตั้งครรภ์ในนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รัศมิ์ลภัส ใจยะสิทธิ์*

ปัญญรัตน์ ลาภวงศ์วัฒนา** ณัฐกมล ชาญสาธิตพร***

บทคัดย่อ

การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่นเป็นพฤติกรรมที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมาทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจและสังคม เนื่องจากความไม่พร้อมของตัววัยรุ่นเองซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบ 2 กลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของ การประยุกต์รูปแบบการให้ข้อมูล การสร้างแรงจูงใจ และการฝึกทักษะใน การป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 91 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการนำแนวคิด IMB Model มาประยุกต์ใช้ ในกิจกรรมเพื่อเพิ่มความรู้ ส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดี ตลอดจนมีการฝึกปฏิบัติทักษะที่จำเป็นเพื่อส่งผลให้นักเรียน หญิงมีพฤติกรรมป้องกันการตั้งครรภ์ ในขั้นตอนการให้ข้อมูลจะเน้นการให้ความรู้ที่ตรงกับความต้องการของ นักเรียนหญิงในเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ ในขั้นตอนการให้ข้อมูลจะเน้นการให้ความรู้ที่ตรงกับความต้องการของ นักเรียนหญิงในเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ ให้ข้องกันการตั้งครรภ์ ใช้ตัวแบบ (Modeling) มาสร้าง แรงจูงใจให้เกิดทัศนคติที่ถูกต้องต่อการป้องกันการตั้งครรภ์ รวมทั้งการฝึกทักษะในการปฏิบัติพฤติกรรมที่ จำเป็นสำหรับการป้องกันการตั้งครรภ์ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการป้องกันการตั้งครรภ์ ดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลก่อนการทดลอง หลังการทดลองทันทีและระยะติดตามผลด้วยแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ ส่วนบุคคลความรู้ ทัศนคติ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การตัดสินใจ และพฤติกรรมป้องกันการตั้งครรภ์ (**ต**ิ= .82, .70, .80, 79, 74) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent t-test, Repeated Measures one way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ ทัศนคติ การรับรู้ความสามารถ การตัดสินใจ และพฤติกรรมป้องกันการตั้งครรภ์ และดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value <.05) เมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่มทดลองในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนน เฉลี่ยความรู้ ทัศนคติ การรับรู้ความสามารถ และการตัดสินใจ ดีกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (pvalue <.05)

ผลการวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะว่าการนำโปรแกรมนี้ไปใช้ควรมุ่งเน้นการฝึกทักษะ โดยนำกลุ่มเพื่อนและ ครอบครัว มาช่วยสร้างแรงจูงใจในการทำพฤติกรรมป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนหญิง คำสำคัญ: นักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนต้น/ รูปแบบการให้ข้อมูลข่าวสาร การสร้างแรงจูงใจ และการฝึก ทักษะ/ การป้องกันการตั้งครรภ์

ผู้รับผิดชอบหลัก: รองศาสตราจารย์ปัญญรัตน์ ลาภวงศ์วัฒนา

*นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาชีวสถิติ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Application of The Information Motivation and Behavioral Skills Model for Pregnancy Prevention in Female Secondary Students.

Raslapas Jaiyasit*

Punyarat Lapvongwattana** NutkamolChansatitporn***

ABSTRACT

Adolescent sexual behavior has become a societal concern since it results in difficulties for adolescents through multiple physical, psychological, and social development consequences. This quasi-experimental study aimed to test the effect of a program using information motivation and behavioral skills (IMB) for pregnancy prevention in 91 female secondary students in grade 9. This study applied the IMB model to enhance skills for pregnancy prevention in female students by providing information on pregnancy prevention, noting consequences of unplanned pregnancy to female students, and enhancing motivation and positive attitudes for pregnancy prevention. Data were collected by questionnaires that measured knowledge, attitude, perceived selfefficacy, decision making, and pregnancy prevention behavior (\mathbf{C} =.82 .70 .80 .76 .74, respectively). Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, independent t-test, and repeated measures of one-way ANOVA

Results showed that the experimental group had total scores on pregnancy prevention behavior at a high level, higher than before the intervention and higher than for the comparison group. The mean scores of knowledge, attitude, behavioral skills, decision-making skills and pregnancy prevention behavior were higher than in the comparison group (p-value <.05). After the experiment and the follow-up period, the mean scores of knowledge, attitude, behavioral and decision-making skills were significantly higher than before the intervention (p-value <.05). At the follow-up, the mean scores of pregnancy prevention behavior were significantly higher than before the intervention (p-value <.05). The mean scores of knowledge, attitude, behavioral skills, and decision-making showed sustainability at the follow-up

Results suggest that the IMB model can enable students to adopt pregnancy prevention behaviors. Results also suggest that involving more significant others such as family members, teachers, health personnel, and friends would be beneficial.

Key words: Female Secondary School Students/ Information Motivation and Behavioral Skills Model/Pregnancy Prevention

^{*}Master Student, Science (Public Health) Program in Public Health Nursing Faculty of Public Health, Mahidol University

^{**}Corresponding Author, Associate professor, Department of Public Health Nursing, Faculty of Public Health, Mahidol University ***Assistant professor, Department of Biostatistics, Faculty of Public Health, Mahidol University